

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

Titulus XII. Ut Ecclesiastica Beneficia sine diminutione conferantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

TITULUS XII.

Ut Ecclesiastica Beneficia sine diminutione conferantur.

Aquissimum omnino est, ut, qui in Beneficii onera succedit, commodis quoque ejusdem perfruatur, juxta notissimam juris Regulam in *cap. 55. de R. J. in 6.* qui sentit onus, sentiat & commodum. Quapropter, ut Beneficia Ecclesiastica sine diminutione conferantur, præsentis Rubricæ, & nigro sub ea contento cavetur. Porro Beneficium sex omninò modis diminui potest. I. *Pensionis* impositione. II. *Reservatione*, ut dum Episcopus certam reddituum partem ante collationem Beneficii sibi, aut alteri reservat. III. *Suppressione*. IV. *Dis membratione*. V. *Unione*. VI. *Divisione*. Quæ omnia regulariter Episcopis tum *tot. b. t.* tum in *cap. 7. de Censibus cap. 30. in fin. de Præbend. Concil. Trident. Sess. 24. de Reform. cap. 14.* prohibentur. De singulis diminuendi Beneficii modis jam suo Ordine dicamus.

P A R S I.

De Pensione, & Reservatione.

§. I.

Quid sit Pensio? Et qualiter ejus impositio in collatione Beneficiorum Episcopis, aut aliis interdicta sit?

S U M M A R I A.

1. 2. *Quid, & quotuplex sit Pensio?* 3. *Plures differentiæ inter pensionem Laicam, & Ecclesiasticam assignantur.* 4. *Pensio Clericalis non venit nomine beneficium strictè dicti.*

Pensio juxta Cardin. in *Clem. 1. de supplend. neglig. Prælat.* ab eo sic dicitur, quod pendeat à Beneficio, sicut *ususfructus à proprietate*, & communiter à DD. describitur, quod sit *certa portio ex aliquo Beneficio Ecclesiast.*

G g

fi a-

siastico auctoritate superioris iusta de causa detracta, & Clerico, vel alteri constituta.

2 Dividitur Pensio in *Laicam* sive *temporalem*, & *Clericalem*, sive *Ecclesiasticam*. *Laica* est, quæ Titulo merè temporali, & ob ministerium merè temporale præstitum, vel præstandum Ecclesiæ, constitui, & Laicis etiam dari solet, ut Advocato pro Ecclesia patrocinanti, procuratori ad lites Ecclesiæ, Oeconomo &c. *Clericalis* dicitur, quæ in illo, cui conceditur, statum Clericalem exigit. Et hæc rursus vel est *simpliciter spiritualis*, vel *media*, seu *mixta*. Prior datur ob ministerium spirituale, v. g. *Coadjutori* Episcopi, *Vicario*, vel *Cooperatori* Parochi &c. Altera non ob ministerium spirituale confertur, sed ob aliam causam lucrosam, vel onerosam, putà Clerico seni, aut inopi ad vitæ sustentationem, vel ei, qui pinguius beneficium cum tenuiori permutavit, vel in favorem alterius resignavit, aut lite Beneficiaria cessit. Cabassut. *Theor. & Prax. Jur. Can. lib. 5. cap. 7. num. 4.* P. Schmalzgrueber *h. t. n. 2.*

3 Inter Pensionem *Laicam*, & *Clericalem* varias differentias collegit Barbosa *J. E. V. lib. 3. cap. 11. num. 17. & seqq.* veluti I. quod *Clericalem* obtinens gaudeat *fori* privilegio, non item is, qui obtinet *Laicam*, sive temporalem. II. Quod prior impetrans beneficium, teneatur facere mentionem *pensionis*, non verò posterior. III. Quod Pensio *Laica* non sit materia *Simonie*, quia est res temporalis, pretio æstimabilis, & quamvis à beneficio sit detracta, est tamen à titulo *spirituali* separata. Secus in Pensione *Clericali*, quam, cum in *spirituali* titulo, & officio fundetur,

vendere non licet, fructus tamen pensionis ad vitam locare, aut vendere, retento titulo, & Officii spiritualis obligatione, non prohibetur. Barbosa. *cit. cap. n. 25.* Bonacina *de Simon: quest. 4. punct. 13. num. 4. & seqq.* Imò notat *ibid.* Barbosa, de stylo Curia Romanæ ad evitandam omnis Simonie suspicionem neque pensionem temporalem vendi posse, & contravenientem privata auctoritate reum fore *Simonie Ecclesiasticæ*. IV. Quod collatio pensionis *Laicæ* facta illegitimo, subsistat. Non etiam pensionis *Clericalis*, quia illegitimus est irregularis, & inhabilis ad Ordines. V. Quod per matrimonium contractum à constituto in *Minoribus*, vacet pensio *Clericalis*, non verò *Laica*. VI. Quod pensionario Clerico, promotus in Episcopum, aut Religionem professus, vacet pensio *Clericalis*, non verò altera. VII. Quod ob pensionem *Clericalem* pensionarii teneantur recitare Officium B. M. V. ex *Constit. Pii V.* quæ tamen, teste Layman, non ubique recepta est. Pensio verò *Laica* pensionarium hac obligatione non onerat. Plures alias differentias Vid. apud Barbosa. *loc. cit.*

4 Quæres: An Pensio *Clericalis* (pensio enim *Laica*, cum non fundetur in titulo spirituali, nec statum Clericalem desideret, in quæstionem venire non potest) nomine beneficii strictè dicti comprehendatur? Respondeo non comprehendendi. Ratio est, quod beneficium ex sua natura in perpetuum ministrorum, sive Clericorum usum ordinetur, & si vacat, alteri conferri debeat, Pensio verò ad modum *ususfructus* morte, vel renuntiatione usufructuarii, seu pensionarii etiam sine auctoritate Ord-

dinarii facta (secus, ac in beneficio) penitus extinguitur. Accedunt Textus in *cap. 4. de Præbend. in 6.* ubi illi, cui de Beneficio provideri mandatum fuit, vi hujus decreti non potest de pensionibus provideri. In *cap. 31. de Rescript.* pensio à beneficio distinguitur. In Concil. Trident. *Seff. 21. de Reform. cap. 2.* nullus permittitur sacris initiari ad titulum *patrimonii*, vel *pensionis*, nisi quem Episcopus pro necessitate, vel commo- ditate Ecclesiarum suarum judicaverit assumendum, secus verò ad Titulum

Beneficii. Et ita cum aliis tenent Petrus de Murga *de Benef. Eccles. Quest. 9. n. 13.* Fagnan. *ad cap. ad audientiam 11. de Rescript. n. 98. & seqq.* qui etiam ad propositas à *n. 75. usque ad n. 97.* Objectione respondet *num. 115. & seqq.* Illam tamen modificationem, quam facit Gonzalez *ad Reg. Cancell. Gloss. 5. §. 5. num. 2.* non respuimus, quod scilicet pensio tunc propriè sit beneficium, quando aliud beneficium dismembratur, & ex ejus proventibus novum erigitur.

§. II.

Quinam pensiones beneficiis imponere possint?

SUMMARI A.

5. S. Pontifex ex plenitudine potestatis omnibus beneficiis pensiones imponere potest. 6. In quibus casibus hæc facultas sit concessa Episcopis. 7. Pensio, quæ imponitur à S. Pontifice, est onus reale, illa vero, quæ ab Episcopo, onus personale.

5 Dico I. S. Pontifex pro plenitudine sue potestatis omnibus omnino beneficiis pensionem imponere valet. per *cap. 2. de Præbend. in 6.* Supposito tamen, quòd ejusmodi pensionis constitutio in utilitatem, aut necessitatem illius Ecclesiæ, quæ hac pensione oneratur, cedat. Guilielmus Benedicti *ad cap. Raynutius de Testam. de fideicomm. substit. part. 2. n. 36.* Nam, ut notat Card. Toletus *lib. 5. de instruct. Sacerdot. cap. 81. n. 4.* dispensationes Pontificiæ pro foro externo valent quidem semper, pro foro autem interno non aliter, nisi iusta causa *utilitatis*, aut *necessitatis* ipsius Ecclesiæ particularis, vel universalis nitantur, & ideò S. Bernardus *Lib. de considerat. cap. 10.* scribit: *Ubi necessitas urget, dispensatio ex-*

cusabilis est, ubi utilitas provocat, dispensatio laudabilis est: utilitas, dico, communis, non propria: nam, cum nihil horum est, non planè fidelis dispensatio est, sed crudelis dissipatio.

Dico II. Episcopi, aut alii Papa inferiores in certis duntaxat casibus ex justa, & rationabili causa, pensionem, non quidem *perpetuam*, sed *temporariam* Beneficiis imponere possunt. Pax Jordan. *vol. 2. lib. 9. tit. 1. num. 489. & seqq.* & quidem pro bono pacis, & concordie inter duos de beneficio contententes, si nempe alter de beneficio cedere velit, constituta sibi pensione. *cap. 21. de Præbend.* item ob paupertatem, vel senium resignantis, quia censetur causa necessaria, aut ad coæquandos fructus in permutatione beneficiorum,

rum, aut pro studio alicujus Scholaris pauperis, aut alio usu pio. Garz. *part. 1. cap. 5. num. 296.* Similiter licebit Episcopo ad expungendum æs alienum, quo Ecclesia gravatur, aut pro alia urgente necessitate, vel utilitate ejusdem fructus beneficii vacantis servare. *Arg. cap. penult. de V. S. & cap. 10. de Rescript. in 6. cap. un. h. t. & ibi Panormit. quibus causis cessantibus cessabit etiam fructuum subtractio, & beneficia iterum sine diminutione conferenda erunt. Ut colligitur ex cap. un. h. t. regulariter enim id genus reservationes fructuum in beneficiis vacantibus prohibita sunt, per cap. 5. de Offic. Ord. in 6. & cap. 40. de Elect. in 6. ubi dicitur, quod bona tempore vacationis ex beneficio obvenientia in utilitatem eorundem expendi, aut futuris successoribus debeant fideliter reservari. Nisi, ut in cit. cap. 9. limitatur, de speciali Privilegio, vel consuetudine jam legitime præscripta, seu alia rationabili causa aliquibus personis competere dignoscatur. Hæc ipsa tamen consuetudo non valebit, nisi in iis bonis, quæ deducto ære alieno, & ministrorum salariis supersunt. cit. cap. 9. §. porro. P. Reiffenstuel h. t. §. 1. num. 8. & 9.*

7 Quæres: An impositio pensionis sit onus reale, aut personale? Respon-
deo: ea, quæ à S. Pontifice imponitur, est onus reale, ipsique Beneficio adhæ-

ret, illa verò, quam Episcopus, aut alius inferior Prælatus constituit, onus personale est, ipsamque beneficiati, aut resignatis personam non egreditur. Ita tenent Garzias *part. 1. cap. 5. num. 334.* Van-Espen *J. E. V. part. 2. cap. 5. n. 15. & seqq.* Zypæus in *Analyti ad h. t. Controv. 3.* „ ubi ait: Probabilior, & magis usitata in hisce partibus opinio „ est, Episcopo non super beneficiis, „ sed beneficiatis tantum pensionis im- „ positionem concedi. Textus est in *cap. 21. de Præbend.* Atque inde ulterius dicti Authores concludunt, pensionem ab Episcopo impositam extingui morte beneficiati, nec transire in ejusdem successorem, tametsi pensionarius adhuc supervivat. Quod aliter se habet in pensione à S. Pontifice imposita, quæ instar *servitutis realis* ipsum beneficium afficit, & consequenter ad quemcunque beneficii successorem transit, quantumvis in litteris pensionis nulla mentio successoris facta sit, ut notant Gigas de *Pensionibus quest. 44.* & Fagnanus ad *cit. cap. 21. num. 28.* Quin dictus Gigas *quest. 51.* & Barbof. *J. E. V. lib. 3. cap. 11. n. 70.* autumant, pensionario competere actionem hypothecariam contra successorem tam universalem, hoc est, hæredem, quàm singularem ipsius beneficii pensione onerati, saltem pro terminis decursis, & non solutis in vita prædecessoris.

§. III.

Quæ Beneficia pensione gravari possint? Et qualiter?

SUMMARI A.

8. Regulariter pensio iis duntaxat beneficiis imponi potest, quæ habent redditus superfluos. 9. Beneficiis Patronatis potest Ordinarius imponere pensiones sine consen-

sensu Patroni, modo non sint perpetue. 10. S. Pontifex, tametsi possit, ejusmodi tamen beneficia gravare non solet, nisi exprimat. 11. Distributiones quotidiana oneri pensionum regulariter non subjacent. 12. Qualiter beneficio pensio imponi valeat? 13. Pensionarius ad collectas tam ordinarias, quam extraordinarias, abstrahendo à consuetudine contraria, tenetur. 14. 15. Duæ aliæ quæstiones ad hanc materiam spectantes resolvuntur.

8 **P**ro Regula tenendum est, quod pensio non nisi iis beneficiis imponi valeat, quæ redivisibus superabundant, tenuia enim beneficia sicut huic oneri ferendo paria non sunt, ita eodem gravari non debent. Non enim decet unum Altare discoopere, ut alterum cooperiatur: ait Panormitan. ad *cap. 9. de his, quæ fiunt à Prelato n. 3.* Eapropter Concil. Trid. *Sess. 24. de Reform. cap. 13.* prohibet, ne imposterum Ecclesiæ Cathedrales, quarum redditus summam Ducatorum mille, & Parochiales, quæ verum annum valorem centum Ducatorum non excedunt, ejusmodi pensionibus, aut fructuum reservationibus graventur, ratio est, quod aliàs vix idonei beneficiati reperirentur, si ea indistinctè pensionibus onerare liceret, & plerique viri docti tales Parochias ob exiguos redditus fugerent, ac subinde cura animarum indoctis pastoribus cum maximo ovium detrimento committi deberet: unde stylus Curia Romanæ inolevit, teste Van-Espen *cit. part. 2. tit. 28. cap. 6. n. 5.* ut in signatura pensionis super beneficiis Parochialibus apponatur hæc clausula: *dummodo ex fructibus dictæ Ecclesiæ centum Ducati liberi pro illius Rectore pro tempore existente annuatim remaneant.* Valor autem dictorum centum Ducatorum æstimatur juxta valorem monetæ cujuslibet regionis, & Provinciæ, in qua beneficium est situm. Barbof. ad *dict. loc.*

Conc. Trid. num. 14. Van-Espen d. cap. num. 6.

Quæres: An Beneficia Patronata sine consensu Patroni pensionibus gravari possint? Item an hoc onus distributionibus quotidianis imponi queat? Respondeo, &

Dico I. Potest Ordinarius imponere pensionem beneficiis sine consensu Patroni, modo hoc onus non transeat ad successores. Ratio Conclusionis est, quod nullo jure cautum sit, ut adhibeatur consensus Patroni. Panormitan. in *cap. un. h. t. n. 20.* Ratio limitationis est, quod tali modo Patrono præjudicium inferretur, quippe qui ad beneficium non ampliùs liberum, sed gravatum præsentare posset. SS. Canones autem non sinunt Patronis, maxime Laicis, præjudicium inferri, ne in foundationibus, aliisque piis largitionibus absterreantur. Garzias *part. 1. c. 5. §. 2. num. 359.* Magnif. P. König *h. t. num. 43.*

Dico II. Potest S. Pontifex beneficiis Patronatis quibuscunque pensionem imponere, quod tamen regulariter facere non solet. Ratio primi membri petitur ex *cap. 2. de Præbend. in 6.* ubi Clemens III. dicit, quod omnium Ecclesiarum plenaria dispositio ad Romanum Pontificem pertineat, ita, ut & vacantia conferre, & jus in vacaturis tribuere valeat. Ratio secundi est, quod hac potestatis plenitudine cum dero-

G g ;

ga-

gatione juris alteri jam quæsitum uti non soleat, nisi id ipsum exprimat. Quare, si supplicans, tacita qualitate Juris patronatus, pensionem super tali beneficio impetraverit, pensio est *subreptitia*, adeoque nulla. Garz. *cit. loc. n. 361*. Pitonius *de Controv. patron. Tom. 2. allegat. 56. num. 1*. Card. de Luca *de Jur. patron. discurs. 66. num. 14*. Notat insuper P. König *ad b. t. num. 43*. quod pensionis constitutio, etiam à S. Pontifice facta, nulla, & invalida sit, si consensus ipsius beneficiati fuerit omisus, uti perspicue colligitur ex *regul. Cancell. 45*. ubi cavetur, quod litteræ reservationis, vel assignationis, etiam motu proprio cujusvis pensionis annuæ super alicujus beneficii fructibus expediri non possint, nisi de consensu illius, qui pensionem tunc persolvere debet.

11 Ad secundum quæsitum dico, *distributiones quotidianas* onere pensionis gravari non posse. Ratio est, tum, quod distributiones quotidianæ non computentur inter fructus, & proventus, qui pensionibus gravari solent, tum, quod durum videatur, ut de illis emolumentis, quæ dantur ratione servitii, ac laboris personalis, participet alius, qui nil laboravit. Card. de Luca *de Jur. patron. disc. 10. num. 8*. Paris. *de Resign. benefic. lib. 6. quest. 2. num. 29*. Limitationem vide apud Van-Espen *J. E. V. part. 2. tit. 28. cap. 7. num. 15*.

12 Qualiter autem pensio sit beneficio imponenda, jam breviter exponendum. Ad hoc ergo, ut pensione gravari valeat beneficium, debet illud vacare, nec alteri jam fuisse collatum; nam si fiat in ipsa collatione, pericu-

lum est pensionis *simoniaca*, ut patet ex *cap. un. b. t.* & notat Fagn. *ad cap. 21. de Præbend. num. 5*. Si post collationem pensio imponatur, rursus non valet, quis jus ad omnes redditus beneficiato per collationem jam quæsitum, sine ejus consensu restringi, aut auferri non potest. *l. 11. ff. de R. J.* Barbof. *de Offic. & Potest. Episc. part. 3. alleg. 58*.

Sed an talis *pensionarius* ad Ecclesiæ reparacionem, aliasque collectas ordinarias, vel extraordinarias pro rata teneatur, quæris? Respondeo, abstrahendo à consuetudine, ob commodum, quod sentit pensionarius, etiam ab onere proportionato jure communi non relevari. Caccialupus *de Pension. quest. 17*. Garz. *part. 1. cap. 5. n. 171*. Ordinariè tamen tales pensiones liberæ, & exemptas designari solere, ut onera præstationum penes solum Rectorem maneat, eoque sine minor pensio detur, notat Azor. *Tom. 2. cap. 9. q. 2. num. 7*.

Duo alia hic adhuc quæri possunt. 14 I. An valeat statutum, quo beneficiatus obstringatur, ut per annum, vel aliud tempus serviat Ecclesiæ, nec fructus interim percipiat, nisi peracto illo servitio, aut, si eum intra hoc tempus mori contingat, fructus hæredibus debeantur? II. An valeat consuetudo, aut statutum, quo à Canonico noviter recepto, aut recipiendo aliquid exigatur? Ad primum quæsitum ratio dubitandi petitur ex Concil. Trid. *Sess. 24. de Reform. cap. 14*. ubi S. Synodus improbat omnes consuetudines, vel constitutiones, vi quarum in quacunque collatione, provisione, vel admissione ad possessionem beneficii, vel præbendæ, certæ deductiones, solutiones, promif-

missiones, aut compensationes in alios, quàm pios usus vertendæ interponuntur. Attamen sub hac prohibitione non comprehenditur dictum statutum, quia vi illius nihil accipitur pro ingressu ad beneficium, nec illa fructuum reservatio cedit in utilitatem exigentium, nec fructus ipsi beneficiato auferuntur, sed tantum differuntur, & ita cum Garzia *part. 11. cap. 5. n. 138.* tenet Barbof. *ad cit. loc. Concil. num. 3. § 4.* Leurenus *in for. benefic. part. 3. Q. 103.*

15 Ad quæsitum secundum respondet Barbof. *cit. loc. num. 5. § 2. seqq.* consuetudinem exigendi aliquid à Canonicis noviter receptis, si id ipsum, quod offertur, pro fabrica Ecclesiæ, aut in alios usus pios convertatur, improbandam non esse, secus, si in ipsorum capitularium utilitatem cederet, ut resolvit Garz. *part. 8. cap. 1. num. 90.* Pannormitanus tamen hanc quæstionem, adhibita alia distinctione, resolvit, *ad c. 9.*

de Constit. num. 25. ubi dicit, si statuto capitularium cautum sit, ut quid à recipiendis exigatur, etiam in utilitatem Ecclesiæ convertendum, statutum illud non teneat, ob textum apertum in *cap. 9. C. 1. Q. 3.* ubi dicitur, à beneficiato nil exigi debere, etiam, ut illud convertatur in utilitatem Ecclesiæ, ne beneficia videantur pretio concedi. Sin vero consuetudine id introductum fuerit, consuetudinem damnandam non esse. Rationem disparitatis hanc assignat, quod *statutum* habeat initium *coactivum*, & paria suat, petere expressè, vel per statutum. *Consuetudo* vero habeat principium *voluntarium*, quatenus nempe noviter recepti spontanea, & libera voluntate potuerunt aliquid offerre, in utilitatem Ecclesiæ applicandum, ex quibus obligationibus voluntariis dein induci potuit consuetudo, & in hoc sensu etiam intelligi vult. *cap. 42. de Simonia*, ubi fusè tractantem vide *num. 4.*

§. IV.

De Anno deservito, Anno carentiæ, & de Annalibus, sive Anno gratiæ.

SUMMARI A.

16. Quid sit Annus deservitus? & an Canonicus, si intra Annum obeat, fructus deservitos ad heredes transmittat: aliorum sensa referuntur. 17. Nos pro rata temporis deserviti fructus heredibus assignamus. 18. Quod etiam de Pensionario intelligimus. 19. Non obstant contraria, 20. à quo tempore incipiat Annus in ordine ad computandos fructus pro rata temporis. 21. Quid sit Annus carentiæ? 22. Fructus Anni carentiæ ad heredes defuncti beneficiati transeunt. 23. Quid sit Annus gratiæ. quomodo hoc privilegium per Joannem XXII. fuerit modificatum? 24. S. Pontifex concedendo privilegium Annalium ad beneficia vacantia generaliter, etiam beneficia patronata completi voluisse præsumitur, tametsi non expresserit. 25. Episcopus regulariter privi-

vilegium Annalium concedere nequit. 26. Annus gratiæ, qui consuetudine, aut statuto introductus est, convenit cum Anno carentiæ, non item, qui privilegio concessus fuit.

Commodum hic se occasio offert, agendi de *Anno deservito*, & *Anno carentiæ*, qui in quibusdam Germaniæ Capitulis non tam jure communi scripto, quàm consuetudine, aut particularibus locorum statutis introductus fuit, nec non de *Annalibus*, sive *Anno gratiæ*, de quo extat constitutio Joannis XXII. in *Extravag. 2. de Elect.* & *Extrav. un. Ne sede vacante inter commun.* De triplici hac anni specie prolixè agit Bœhmerus ad *Tit. de Præbend. à §. 211. usque ad fin.* De ultima etiam Eminentiſſ. Vincentius Petra in *Comment. ad Constit. Apostol. Tom. 4. pag. 44. & seqq.* Lotter de *re benefic. lib. 3. Q. 20. num. 2. & seqq.* Nos, quæ à prælaudatis Authoribus plena manu nobis communicata sunt, compendiò referemus.

26 Igitur *Annus deservitus* à servitiis, denominationem habet, & denotat illa commoda, & reddituum emolumenta, quæ Canonicus ob servitia in Ecclesia sua actu jam præstita promeruit, sive, quatenus dies eorum *cessit* (ut verbis Bœhmeri utar) & beneficiario pro rata officii præstiti jus perfectum in ea quæsitum est, quocumque denum tempore dies eorum *veniat*. Contentiosa jam se insinuat quæstio, an, si Canonicus intra Annum obeat, totius anni fructus censeantur esse deserviti, sive pro servitiis præstitis debiti, ita, ut in hæredes totius anni fructus transmitantur, num verò pro *rata Anni* duntaxat, quo Canonicus mortuus est? Fuerunt enim Juris-Consulti ex prote-

stantibus quam plurimi, quorum aliquos allegat Bœhmerus ad *cit. tit. n. 229.* qui putarunt, horum annuorum reddituum diem *cedere* ab initio cujuscunque anni, & consequenter, mortuo Clerico, totius anni redditus in hæredes ejus transmitti, argumento desumpto ab aliis *salarariis*, quorum hæredes totius ultimi anni salarium, utut illi vel sub initium, vel sub finem anni decesserint, petere, & vindicare possunt per *l. 4. ff. de Offic. Assess.* & antiqui interpretes ibidem. Orthodoxis fortè DD. categoricam hujus dubii resolutionem dare, difficilius accidet, eo quod altera quæstio præjudicialis, *num Clerici reddituum, & fructuum domini fiant?* & *num testamenti factionem habeant?* adhuc in ancipiti hæreat. Fuerunt equidem, maximè ex antiquis, qui Clericis respectu honorum superfluum, prospectu Ecclesiæ acquiritorum, omne dominium abjudicârunt, & in horum sententia nihil de fructibus ultimi anni hæredibus defuncti Clerici attribui posse palam est. Sunt rursus alii, qui negant, Clericos jus testandi de bonis prospectu Ecclesiæ acquisitis vel consuetudine, vel dispensatione Apostolica acquirere posse, qua stante hypothese procul dubio nihil ad hæredes de fructibus deservitis pervenire potest, sed, quidquid à defuncto relictum est, ad Ecclesiam reverti debet. Alii ejusmodi beneficiarios *usufructuariis* comparant, & quod jus de his statutum est, illis applicant: sicut ergò inter *proprietaryum*, & hæredes *usufructuarii* taliter
fit

fit divisio, ut fructus *pendentes*, & ab usufructuario in vita nondum percepti transeant in dominium proprietarii, *percepti* verò ad hæredes usufructuarii transmittantur, §. 36. *J. de R. D. l. 25. §. 1. ff. de Usur. §. Fruct.* Ita eadem omnino partitio fructuum inter defuncti beneficiarii hæredes, & ejus in beneficio successorem servanda sit. Nos neutri sententiæ subscribimus. Negamus, beneficiarios jure usufructuorum censerì, utut aliquam inter utroque convenientiam dari concedamus. Dominium Clericis in bonis Ecclesiasticis non adimimus, uti nec testamenti factionem, si illa vel Apostolico indulto, vel consuetudine obtenta sit. Id quod suo loco inferius demonstrabimus.

17 Facimus subinde cum illis, qui fructuum *deservitorum* eam partitionem instituunt, ut pro rata temporis, quo defunctus beneficiarius Ecclesiæ deservit, fructus transmittantur in ejus hæredes, pars reliqua successori relinquatur. Hæc sententia patronos nacta est Covarruviam *lib. var. resolut. cap. 15. num. 12.* Ludovicum Molinam *de Majorit. Tract. 2. disp. 635.* Gigas *de Pension. quest. 53. num. 1.* Boehmerum *ad Tit. de Præbend. §. 232. §. pluribus seqq.* & alios complures, quos refert, & sequitur Garzius *part. 2. cap. 1. num. 97.* Rationem hujus asserti unicam duntaxat afferimus, solidam tamen, & efficacem, utpote in jure tum naturali, tum positivo fundatam, quia videlicet fructus, redditusve beneficii dantur propter officium, & servitium spirituale præstitum, quatenus beneficiarius inde sustentari, & onera beneficii tantò facilius sustinere valeat, æquum enim

est, ut, qui sentit onus, correspondens eidem sentiat commodum, & qui Altari servit, pro modo servitii de Altari vivat. Zypæus in *Consult. Canon. ad tit. de Success. ab intest. consult. 4. n. 3.* Unde sicut fructus dotis, qui marito ad matrimonii onera sustentanda, spectant ultimo anno ad maritum pro rata temporis illius anni quo onera matrimonii sustinuit. *l. 7. §. 1. ff. solut. matrim.* ita fructus beneficii pro rata temporis, quo illud beneficiarius administravit, oneræque sustinuit, ad hæredes eo decedente, pertinebunt.

Eadem conclusio procedit etiam in Pensionario, quem Gigas *de Pension. quest. 49. num. 53.* haud legitime usufructuario assimilat: licet enim in eo admittam parificationem, quod sicut usufructus morte usufructuarii extinguitur, ita decedente pensionario pensio expiret, tamen in aliis multis pensionarius ab usufructuario differt. Sic usufructus in fructibus, pensio verò in ipso beneficio constituitur, neque solvenda est pars fructuum, sed regulariter certa pecuniæ quantitas. Præterea pensio in eo quoque ab usufructu discrepat, quod iste ex quacunque causa constitui possit, pensio verò præcisè alimentationem pensionarii intendat; unde ei ad alimenta solvenda pro rata temporis, quo vixit, jus jam fuit quæsitum, ac subinde illud ad hæredes suos transmittit. Molina *cit. loc. num. 9.* Covarruv. *cit. cap. 15. num. 13.*

Et licet opponatur, quod *salaria*, quæ in singulos annos constituuntur, anno nondum elapso, exigì nequeant, eo, quod se habeant instar *compensationis*, quæ, antequam ministerium sive servitium præstitum fuerit, exigì nequit.

H h.

quit.

quit. Idem procedit in fructibus prædiorum rusticorum, qui certo anni tempore percipiuntur. hi enim, si alicui in vicem salarii dentur, eo demum tempore, & non prius præstandi sunt, cum percipiuntur. Similiter decimæ antea exigere nequeunt, quàm fructibus à solo separatis. Sic etiam *pensiones* ad certos dies restringuntur, ita, ut v. g. in die S. Martini, S. Michaëlis solvi debeant, quæ subinde, ante diei hujus adventum peti nequeunt, cum in hunc finem certus dies pensionibus solvendis dictus fuisse censetur, ut eo demum tempore efficax obligatio nascatur solvendi salaria, sive pensiones. Ad hæc tamen opposita respondetur, quod quidem recensiti fructus, salaria, aut pensiones *jure perfecto*, antequam dies *veniat*, exigere nequeant, hoc est, non potest totius anni salarium ante finem anni simul exigere, nec pensiones locationum, fructibus à colono nondum collectis, quia tamen & *labor*, & *pecunia*, ut juris-consultus ait in l. 10. *princ. ff. de Ann. legat.* divisionem recipit, hinc æquitas dicitur, ut, quatenus ministerium, pro quo annum salarium promissum, præstitum est, eatenus jus in salarium successivè consequatur salarius, ac consequenter successivè, & per partes salarium annum eidem præstetur, id quod etiam observantia communis confirmat, & hoc in omni ea divisione observari æquum est (scribit Zypæus *loc. cit.*) ubi proventus assignantur non præcisè jure domini, aut ususfructus, sed intuitu operæ, laboris, aut officii. Qua ratione etiam beneficiarius jus ad fructus sui beneficii, quo eidem deservit, jam consecutus est, ita, ut, infra annum eo dece-

dente, jus exigendi fructus pro rata temporis ad hæredes transmittatur. Aliis argumentis referendis supersedemus, cupidum lectorem ad Bœhmerum remittentes, qui hanc sententiam *cit. tit. §. 237.* & *seqq.* pluribus argumentis fortiter munit, & AA. assultus generosè retundit.

Illud porro indagandum jam est, 20 à quo tempore incipiat annus ipsi beneficiario in ordine ad emolumenta & beneficii proventus currere, nisi enim de hujus initio constet, accuratus calculus duci non potest, quid, quantumque pro rata temporis ipsius beneficiarii hæredibus ex fructibus debeatur. De hoc termino à quo Ecclesiæ Cathedrales mirè variant. In Episcopatu Abulensi Annum à *primodie Januarii* computari, testatur Garzias *cit. loc. num. 99.* In Hispania passim à Nativitate Domini Anni initium capitur, teste Molina *loc. cit.* „ In pluribus Ecclesiis (scribit Zypæus *cit. consult.*) annum computari consuetum „ est à festo S. Joannis, aut alterius „ Sancti pro cuiusque Ecclesiæ observantia, eo, quod ad eum diem præcisè beneficiarii residentiam inchoare „ possint, & debeant; & revoluto „ anno ad eundem diem finiant: unde „ eundem computum fructuum ratio „ sequitur, ut ad ratam præstiti „ anno servitii debeatur rata fructuum, „ respondeatque ratum operæ pretium, „ quatenus operarius dignus est mercede „ de sua. Quæ doctrina, ut procedat, habendam quoque esse rationem residentiam, bene monet Bœhmerus ad *cit. tit. §. 258.* ita scilicet, ut non sufficiat, Canonicum defunctum ad aliquot menses anni ultimi vixisse, sed etiam de-

fide-

aderetur, ut residentiam inchoaverit, & pro aliqua temporis parte perfecerit. Nam redditus præbendæ dantur propter *Officium sacrum*, quod sine residentia perfici nequit. Interim, cum in plerisque Ecclesiis Cathedralibus ille rigor residentia, quæ secundum præscriptum Concilii Tridentini deberet esse novem mensium, consuetudine contraria fuerit mitigatus, & minus jam tempus sufficiat, v. g. semestre, trium mensium, aut tempus etiam brevius, iudico cum laudato Bœhmero, si Canonicus residentiam trimestrem v. g. ex integro absolvit, & deinde moriatur, hæredibus ejus integros fructus ultimi anni deberi, etiam in iis Capitulis, ubi *pro rata* tantum fructus deserviti censentur. Ratio est, quod fructus beneficiorum debentur Canonicis propter *Officium sacrum*; hoc vero juxta hodiernam consuetudinem Capitulorum censetur absolutum, si debito, & præscripto tempore Canonici residentiam absolverint, & ita fructus integri quoque deserviti videntur. An hæc doctrina procedat non tantum pro casu mortis, sed etiam resignationis, vide Bœhmerum *loc. cit.* §. 259. & seqq. qui similiter accuratè examinat, quomodo computatio fructuum ultimi anni fieri debeat, si ejus initium à certo aliquo Festo. V. G. S. Michaëlis ducatur, & qualiter illa instituenda, quando fructus ex *prediis rusticis* debentur, quia hi regulariter sub initium mensis Septembris maturari, & colligi solent. Hæc de *Anno deservito*.

21 Alius porrò Annus moribus variorum Capitulorum invaluit, qui vocatur **ANNUS CARENTIÆ** das *Carenz-Jahr*, vi cujus noviter præbendati, ab-

soluto Anno Claustrali, seu probationis, per unum, vel duos, imò etiam tres Annos redditibus carere debent, quantumvis interim æque ac alii Canonici, qui jam redditus percipiunt, *Officia sacra* obeant. Ne tamen gratis deservire videantur, sic proventus horum annorum reservantur, præstandi Canonici hæredibus, postquam is vita functus fuerit. Vocantur subinde isti *Anni carentiæ* generaliter *die Nach-Jahre*. Num vero isti *Anni carentiæ*, sive consuetudo reservandi, modo explicato fructus præbendæ jure defendi possit, aliquando dubitatum fuit, rationem dubitandi suggerente Concilio Tridentino *Sess. 24. de Reform. cap. 14.* quæ in collatione aut provisione beneficiorum, Canonicatum, aut præbendarum ejusmodi reservationes, aut fructuum deductiones detestatur, & posthac fieri vetat. Consulta desuper Sacra Congregatio Cardinalium Concil. Trid. interpretum sic censuit, *quod nec Decreto Concilii Tridentini Sess. 24. de Reform. cap. 14. nec Bulla Pii V. super hac eadem re edita comprehenduntur statuta Ecclesiarum deserviendo per annum, vel aliquod tempus, & nihil percipiendo interim de massa grossa, nisi peracto integro dicto servitio, vel quod post obitum hæredibus debeat, cum sit potius differre, quàm auferre.* Et in una Mediolanensi sic censuit: *Si in aliqua Ecclesia sit consuetudo, ut duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fructus Canonicatus sint hæredum Antecessoris, iste casus non comprehenditur Decreto cap. 14. Sess. 24. nec Bulla Pii V. quod refert Leo cap. 32. num. 6.* Utramque hanc declarationem Garzias *part. 11. cap. 5. num. 138.* refert, qui *num. seq.*

H h 2

in-

insimul adducit Decisionem Rotæ, quæ ejusmodi consuetudinem ex hoc Capite approbat, quod eo sine fuerit introducta, ut post obitum Canonorum provideri possit de iis, quæ ad sepulturam sunt necessaria, cum experientia priorum temporum docuerit, ejusmodi funeralia ob inopiam defunctorum Canonorum fuisse neglecta, non sine magno Ordinis Ecclesiastici dedecore, unde hæc consuetudo neququam à Concilio *dist. Sess.* est reprobata, sed illa duntaxat, qua ejusmodi deductiones, aut reservationes fructuum pro admissione ad beneficium à noviter præbendatis exactæ applicantur mensæ Episcopi, vel mensæ Capituli, & inter antiquiores Canonicos dividuntur. *Rota decis. 660. per tot. part. 4. divers. Lotter de re benefic. lib. 3. Q. 20. n. 12. § 13.*

22 Circa fructus *Anni carentie* similiter quæritur: An, Canonico vita functo, ad hæredes ejus transeant? Affirmare nullus dubito, nam fructus hi intuitu illorum annorum præstantur, quibus defunctus eosdem ob servitium, sacrum à se præstitum jam promeruit; illa quippe carentia jus exigendi dictos fructus & redditus non tam abstulit, quàm distulit; quapropter inter annos *deservitos*, & annos *carentie* in effectu nihil interest, cum utrobique beneficiario jus ad proventus beneficii jam *deservitos* perfectè sit quæsitum, & consequenter ad hæredes transmissibile.

23 Jam etiam de *Annalibus*, sive de *Anno gratie* dicendum restat. De eo fit mentio in *cap. 10. de Rescript. in 6. & Extravag. 2. Joan. XXII. de Elect. & Extravag. un. Ne Sede vacant. inter*

commun. Per *Annalia* autem, sive *Annum gratie* nihil aliud intelligimus, quàm speciale quoddam indultum, quo certis quibusdam personis datur facultas, beneficio vacante, ejus fructus pro primo, aut ulterioribus annis percipiendi. Constituuntur ejusmodi *Annalia* vel per privilegium, vel per consuetudinem, aut statutum. Ut colligitur ex *d. Extrav. 2. de Elect.* quæ, cum à jure communi, quo jubentur Ecclesiastica beneficia sine diminutione conferri, vehementer exorbitent, strictè interpretari convenit. Olim eorum usum frequentiore fuisse constat ex *dist. Extrav. 2.* quoniam vero in cultus Divini notabile detrimentum vergere visus est, eo, quod noviter de hujusmodi beneficiis provisi, fructibus primi anni, aut ulteriorum annorum in totum frustrarentur, sicque & ipsi cultus Divini, eorumque onerum, ac Officiorum spiritualium, quæ beneficiis adherent, curam negligerent, Joannes XXII. in *cit. Extrav. 2.* tale moderamen adhibuit, ut in beneficiis, quæ secundum decimarum proventus taxari consueverunt, ea summa taxata ipsi *Annalista* contenti sint, reliquis beneficii redditibus beneficiato relictis, aut, si malint, dimissa eidem beneficiato prædicta summa decimali, residuum sibi assumant: Electio autem percipiendi unam de istis duabus portionibus sit penès *Annalistam*, ut sic minus gravetur in eo, quod reliquum sibi aufertur: quod si tamen intra decem dies jure optandi *Annalista* usus non fuerit, electio ipso jure transit in beneficiatum. In beneficiis verò non taxatis fructus decimabiles in duas partes dividantur, quarum pars una beneficiato, altera dimidia *Annalista* ob-

veniat, cui partitioni si alteruter parere nolit, pars contradicentis volenti accrescat. Hac moderatione Joannes XXII. utriusque satisfactum iri credidit, ut & beneficiatus habeat, unde onera beneficii facilius supportare valeat, & Annalista, ne frustretur in totum effectum privilegii, vel consuetudinis. Vivianus ad *d. Extravag. 2.* Eminentiss. Vincentius Petra tom. 4. pag. 44. num. 1. qui num. 12. ait, sine absurdo hodie Annalia beneficiorum ad favorem alterius constitui posse ad formam *d. Extravag.* tam ex privilegio, vel statuto, quam ex consuetudine.

24 Quæres I. An, si S. Pontifex generalibus verbis concedat privilegium *Annalium*, censetur comprehendere voluisse etiam beneficia, quæ sunt *juris Patronatus Laici*? Rationem dubitandi videtur suggerere illa Regula generalis, quod Papa in dubio nunquam præsumitur velle uti sua potestate in præjudicium Patroni Laici per *cap. 32. C. 16. Q. 7. cap. 28. de Jur. Patron.* nec eidem derogare, quando derogatio non ad Ecclesiæ servitium, & cultus Divini incrementum, sed commodum duntaxat alterius privati cederet. Ut habet Pitonius *de Controv. Patron. tom. 1. allegat. 44. num. 21.* Verum contrarium dicendum cum laudato Petra *cit. tom. pag. 45. n. 15.* & Lambertino *de Jur. Patron. lib. 3. Q. 2. art. 8. n. 6.* quia per ejusmodi reservationem *Annalium* nihil quidquam præjudicatur Patrono Laico, nec enim impeditur in exercitio juris præsentandi, sed solummodo ad tempus portio fructuum beneficiato detrahitur. Quod ibi amplius firmat Petra adducta *Decisione Rotæ 320. n. 1. & seqq.* coram Mantica quæ dicit,

quod privilegia hujusmodi *Annalium* comprehendant omnia beneficia qualitercunque qualificata.

Quæres II. An Episcopus ejusmodi privilegia *Annalium* concedere possit in beneficiis sibi subjectis? Respondeo, regulariter, & de via ordinaria non posse, quia beneficia integra, & sine diminutione conferenda sunt, per *Rubricam & cap. un. ut Eccles. benefic. sine diminut.* Quodsi tamen urgeat justa quædam, vel necessaria causa, Episcopo vetitum non est, adhibito saltem consensu Capituli, redditus beneficii vacantis sibi subjecti ad pium, & laudabilem usum deputare. Gloss. in *Extravag. un. Ne Sede vacant. inter commun.* Passerinus ad *cap. 10. de Rescript. in 6. n. 22.* Lotter *cit. quest. 20. n. 6.* In suum tamen commodum citra dispositionem Apostolicam, fructus beneficii convertere non potest, per *cap. 10. de Rescript. in 6. cap. 9. de Offic. Ordin. in 6.* quod *cit. Petra num. 22. & seqq.* amplius declarat.

Quæres III. An hoc privilegium *Annalium*, sive *Annus gratiæ* sit aliquid distinctum ab *Anno carentiæ*? Boehmerus ad *Tit. de Prebend. §. 220.* existimat vocabulis tantum differre, non re ipsa, & ita accipit verba Joannis XXII. in *d. Extravag. 2. de Elect.* Nos à Boehmero non dissentimus, si loquatur de *Anno gratiæ*, qui per consuetudinem, aut statutum introductus est, cum enim ejusmodi consuetudines, aut statuta in eum finem condita fuerint, ut decedentibus beneficiatis, ære alieno multum gravatis, ex his *Annalibus* justa persolverent hæredes, & debita contracta expungerent, prout similem consuetudinem generaliter in Hispania vigere te-

statut Covarruv. in cap. 7. de Testam. num. 9. Gutierrez Q. Q. CC. lib. 1. cap. 29. num. 29. § 30. Rectè cum *Annis carentiæ* convenire dixeris, quia, sicut beneficiato, qui primis annis fructibus carere debuit, ejus hæredibus post mortem restituuntur, ita taliter proviso, ut pro primo anno medietatem duntaxat fructuum sui beneficii capiat, nullum fit præjudicium, siquidem, eo defuncto, hæredibus vigore hujus consuetudinis, aut statuti, altera medietas persolvitur, & sic nihil amittit, nec auferitur, sed tantum differtur solutio, prout firmat Garzias declarationibus Cardinalium S. Congregationibus part. 11. cap. 5. §. 1. num. 137. § seqq. Petra pag. 49. n. 26. Quòd si verò ejusmodi *Annalia* ex speciali favore Sedis Apostolicæ alicui concedantur, sunt actus *mere gratiæ*; nec dici potest, Annali-

stam habere aliquod jus strictè dictum ad ejusmodi fructus, utpote quos non tanquam stipendium propter Officium spirituale percipit, sed prorsus gratuito citra omne meritum, ideoque eosdem ad hæredes non transmittit. Aliter *Annus gratiæ* apud Protestantes consideratur, hi enim concedendo *Annalia* viduis, & liberis suorum pastorum prospicere volunt. Quia verò in Ecclesia orthodoxa ejusmodi impedimentis non decet onerari beneficiatos, eorum cura quoad *Annus gratiæ* nos non angit. Boehmerus cit. tit. à §. 289. usque ad finem harum personarum miserabilium, scilicet pastorum, eorumque uxorum patrocinium suscepit, cui tutelæ gloriam, & gratiam, quam ab istis hominibus iniit, neutiquam invidemus. Pergimus jam ad Partem II.

P A R S II.

De Suppressione Beneficiorum.

§. Unicus.

Quid sit suppressio Beneficii? Ex quibus causis, & à quo fieri possit?

S U M M A R I A.

27. *Suppressio beneficii regulariter est prohibita, certis tamen casibus honesta, & licita.*
 28. *Eam solus Episcopus, cum consensu Capituli facere.* 29. *Non tamen fructus beneficii suppressi mensæ Capituli applicare potest.* 30. *Competit eidem quoque facultas reducendi numerum Missarum ob tenuitatem reddituum, & raritatem Sacerdotum.* 31. *Declaratio Cardinalium autoritate Urbani VIII. edita, qua hæc potestas Episcopis rursus adempta fuit, usu non videtur esse recepta.* 32. *Beneficia in Ecclesiis vetustate collapsis an sint supprimenda, remissivè.*

Sup-

27 **S**uppressio Beneficii nihil aliud est, quàm totalis extinctio Beneficii, quæ suppressio, cum ad cultus Divini diminutionem tendat, regulariter non est concessa. *cap. 8. § 12. de Constitut.*

Dixi *regulariter*. Etenim ex causa id fieri posse, patet ex Trident. *Sess. 24. de Reform. cap. 15.* si scilicet in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus frequentes, adeoque tenues sint præbendæ, quæ alendo, & sustinendo decenti Canonicorum numero, & gradui, pro loci, & personarum qualitate non sufficiant, nec per unionem, ut dicitur, provideri possit, eo, inquam, casu licebit aliquas ex iis suppressere, & si *de Jure Patronatus* laicorum fuerint, de consensu Patroni id fieri debet, qui tamen, si irrationabiliter dissentiat, poterit Episcopus, eo etiam invito, supposita causa justa de beneficio Patronato disponere, quia Patronus non debet impedire magnam Ecclesiæ utilitatem. *Panorm. ad cap. 8. de Constit. n. 5. arg. l. 7. princ. ff. de administr. § peric. Tutori* ex causa necessitatis potest tutor, etiam non confecto inventario, bona pupilli administrare, quòd aliàs, cessante necessitate, facere non posset. Præbendarum deinde suppressarum fructus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicandi erunt, ita tamen, ut tot præbendæ supersint, quæ Divino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesiæ commodè valeant respondere. Est enim numerus Clericorum in Ecclesiis instituendus secundum facultates, & redditus ipsarum *cap. 1. de Instit. cap. un. de Stat. Monach. in 6. Garz. de Benef. part. 12. cap. 1. n. 2.*

Quæres: Cui competat facultas suppressendi beneficia? Respondeo, competere *solis Episcopis*, adhibito tamen consensu Capituli, utpote in re ardua, & mutationem status Ecclesiæ concernente. Ratio est, quòd Concil. Trid. *cit. loc.* hanc potestatem concesserit Episcopo non sub nomine *Ordinarii* (sub quo aliàs Prælatus inferior jurisdictionem *quasi Episcopalem* habens, Capitulum *Sede vacante*, Vicarius Generalis Episcopi comprehenditur) sed sub nomine *Episcopi*, in verbis: *liceat Episcopis &c.* & ideò *solis Episcopo*, excluso Capitulo, Vicario Generali, & aliis Prælati jurisdictionem *quasi Episcopalem* habentibus, fuisse hanc facultatem indultam, declararunt Cardinales *ad cit. loc. Concilii n. 3.* & notant signanter Barbof. *ad cit. cap. Concil. num. 5. Moneta de Distrib. quotid. part. 1. c. 5. n. 30. Garz. part. 12. cap. 2. num. 75. § seqq.*

An verò Episcopus fructus beneficii suppressi, cum consensu Capituli, possit ejusdem Capituli mensuræ applicare, dubitatur? Respondeo cum Gloss. in *Clem. 2. de rebus Eccles. non alienand.* negativè. Sive bona Episcopi, & Capituli sint communia, sive divisa. Felin. *in cap. 8. de Constit. num. 22.* Quòd si verò fructus vellet applicare uni vel alteri præbendæ, id Episcopo non esse vetitum, defendit Felinus *loc. cit.* non item, si singulis Canonicis applicandi forent, eò quod major præsumatur affectio in his, quæ tangunt singulos, quam quæ concernunt universos, per *l. 2. C. quando, § quibus quarta pars.* ubi expressè dicitur, *naturali vitio negligi silere, quod communiter possidetur.*

Ex

30 Ex dictis colligitur, posse Episcopos ob tenuitatem proventuum in Ecclesiis, ubi nimis magnus est Missarum vel Anniversariorum numerus, ita, ut vel ob paucitatem Sacerdotum, vel ob exiguos redditus omnibus satisfieri nequeat, tanquam in casu necessitatis, aliquam suppressionem facere, & Missas ad minorem numerum reducere, Garz. de Benefic. part. 7. cap. 1. n. 124. Azor. Tom. 2. lib. 6. cap. 24. quest. 6. Bordonus de Legat. cap. 15. de Reduct. Miss. Q. 2. §. 5. num. 5. §. 17. quod ipsum jure novissimo Concil. Trident. Sess. 25. de Reform. cap. 4. concessum legitur, ut scilicet Episcopi in Synodo Diocesana, item Abbates, & Ordinum Generales in suis Capitulis facultatem habeant, re diligenter perspecta, moderationem aliquam adhibendi, seu Missas ad minorem numerum reducendi, prout in conscientia sua expedire judicaverint, ita tamen, ut eorum omnium defunctorum, qui pro animarum suarum salute aliquid reliquerunt, commemoratio fiat, cui quidem ex declaratione Cardinalium ad d.l. Concil. n. 2. in fine satisfieri poterit, vel in *Memento*, vel in *Collectis*. Sed, quia hodie, saltem in Germania, rarius habentur Synodi, ideo à S. Congregatione resolutum fuisse, refert Barbof. de Offic. Episc. part. 2. alleg. 29. num. 6. ut Episcopus prius Capituli sui consilium requirat, quam reductionem Missarum faciat. Hac tamen facultate Episcopus uti non potest in Missis particularibus tum *votivis*, tum pro *defunctis*, vel alio sine à personis particularibus pro justo stipendio sigillatim petitis (ut accidere posset in locis taumaturgis, ad quæ magnus peregrinantium numerus accur-

rens Missas; oblato stipendio, ad suam intentionem celebrari petit) quæ sine consensu petentium ad minorem numerum reduci nequitiam poterunt. Barbof. de Offic. Episc. part. 2. allegat. 29. num. 14. Navarr. Consil. 9. m. 9. & Consil. 11. num. 1. de Celebr. Miss.

Quamquam verò Barbof. in *Collect.* 31 ad cit. cap. *Trid.* afferat declarationem Cardinalium auctoritate Urbani VIII. editam 21. Junii 1625. qua dicta potestas Episcopis, & Abbatibus concessa rursus fuit adempta, ex ratione, quod Episcopi se nimium faciles exhibendo in reducendis ejusmodi Missarum obligationibus potestate sibi indulta fuerint abusi, decretumque est, ut posthac Missarum reductio immediate à S. Congregatione Concilii *Trid.* peteretur, ut notat Card. de Luca in *Annot. ad Concil. Trid. discurs. 21. num. 9.* de ejus praxi tamen, & receptione merito dubitant Miranda in *Manual. Prælat. quest. 41. art. 24. ad fin.* Azor. part. 2. lib. 6. cap. 24. quest. 6. P. Engl. b. t. n. 7. Zypæus in *Consult. Canon. lib. 3. de Celebr. Miss. consult. 1.* eò quòd facultatem commutandi ultimas voluntates ab ipso Concil. *Trid.* concessam *dict. cap. 4. §. Sess. 22. de Reform. cap. 6.* nimium restringat, nec conveniens videatur, potestatem immutandi beneficii iis denegari, quibus omnimoda suppressio ex causa concessa est, ut dictum. In contrariam tamen sententiam abit Thom. Tambur. in *Method. celebr. Miss. lib. 3. cap. 1.* & dictam declarationem per totum orbem obligare, constanter asserit.

Notandum huc adhuc venit ex Concil. *Trid. Sess. 21. de Reformat. cap. 6.* Beneficia Ecclesiarum vetustate, aut, quæ aliàs propter inopiam reparari nequeunt,

queunt, neutiquam supprimenda, sed cum omnibus oneribus, & emolumentis ad alias potius Ecclesias transferenda esse in jam erecta, vel erigenda Al-

taria, seu Capellas sub iisdem invocationibus, de quo plura in *Tit. de Edific. vel reparand. Eccles.* suo tempore dicitur.

P A R S III.

De Divisione, & Dismembratione beneficiorum.

§. Unicus.

Quid Divisio? Quid Dismembratio beneficiorum? Et ex quibus causis utraque fieri possit?

32. Quid intersit inter divisionem, & dismembrationem beneficii? 34. Utraque regulariter est prohibita. 35. Requiritur eadem solemnitas, quæ in alienatione bonorum. 36. Quæ causa sufficiens ad faciendam divisionem? 37. Tria insuper in divisione beneficiorum observanda, quæ enumerantur. 38. Cur in Decretalibus frequentius prohibeatur beneficiorum suppressio, quàm eorum unio, ex Bæbmero ratio, & causa refertur. 39. Cur Ecclesia protestantium se dividerit ab unitate Ecclesie, ratio ex S. Augustino redditur.

33. **D**ivisio beneficiorum fieri dicitur, quando ex uno beneficio duo constituuntur. *Dismembrationem* fieri dicimus, quando titulo unius beneficii illæso remanente, fructus ejusdem duntaxat separantur, & alteri beneficio applicantur. P. Reiffenstuel *h.t.* §. 2. n. 21. §. 24. Castropalao *part. 2. Tract. 13. §. 10. num. 1. §. 3.*

34. Utraque regulariter est prohibita per *cap. 8. 20. 26. §. 36. de Præbend.* Si tamen causa justa interveniat, cessat prohibitio *cap. 3. de Eccles. adific. Conc. Trid. Sess. 21. de Reform. cap. 4.* ubi expressè statuitur, quod si ob locorum distantiam Parochiani sine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & Divina officia audienda accedere non

possint, Episcopis liceat, invitatis etiam Rectoribus juxta formam *d. cap. 4.* novas Parochias constituere, assignata Presbyteris noviter erectæ Ecclesie præficiendis arbitrio Episcopi congrua portione ex fructibus Ecclesie matricis, & si necesse fuerit, etiam populus ad suppeditandos sumptus, qui ad congruam sustentationem dictorum Sacerdotum necessarii fuerint, compelli possit.

Itaque requiruntur hæc eadem causæ, & solemnitates, quæ aliàs in alienatione rerum Ecclesie, ut consensus Capituli, vocatio Rectoris, aut defensoris &c. per *cap. 1. de rebus Eccl. alien. in 6. Garzias part. 12. cap. 3. latè Lotter de re Benefic. lib. 1. Quest. 28. n. 5. §. seqq.* Patroni tamen consensum, si

I i

be-

beneficium sit patronatum, non quidem de necessitate, de honestate tamen requirendum putat Panormit. qui, si sine iusta causa *divisio*, aut *dismembratio* fiat, contradicere potest. *per c. 31. C. 16. Q. 7.* quod itidem tenendum de consensu Parochianorum, aut prioris Rectoris Ecclesie, seu Parochi, qui simpliciter non requiritur. Concil. Trid. *cit. cap. 4.* citandus tamen, & audiendus erit, si rationabilem forte contradicendi causam habeat. Piafeci *in Praxi Episc. cap. 5. num. 1.*

36 Sufficiens autem causa erit periculum animarum oriens ex distantia locorum, & difficultate itinerum, cum nempe infantes moriuntur sine Baptismo, infirmi sine Sacramentis, aut fani diebus Dominicis, & Festivis Missam audire nequeunt. Imò Lotter *d. quest. num. 52.* resolvit, solam pinguedinem unius, & exilitatem reddituum alterius Ecclesie sufficere posse ad *divisionem*, aut *dismembrationem*, cum ex defectu reddituum vix acquirantur idonei ministri, illorum verò abundantia Parochis nonnunquam luxuriam, & vanitatis ansam præbeat. Quod si tamen loci distantia, aut ipsius Ecclesie angustia aliter possit succurri, putà amplificando eandem, aut novam ædificando, *dismembrationi* locus haud erit, cum eam sola necessitas licitam faciat. *c. 1. de rebus Eccl. non alien.* Lotter *d. quest. num. 29.* Minus sufficere populi auctus numerus, si per plures ministros administrari possit. Concil. Trident. *d. Sess. 21. cap. 4.* Vid. Barbof. *ad cit. cap. Trid.*

37 Tria insuper in divisione beneficiorum attendenda esse per *cap. 3. de Eccl. adific.* monet Lotter *d. Q. 28. n. 51.*

I. Ut in erectione talis novæ Parochie jus præsentandi reservetur Rectori Ecclesie *matricis*, à qua fit *dismembratio*, supposito tamen, quod de suo quidquam contulerit, ut limitat cum Garzia *part. 5. cap. 9. num. 57.* Barbof. *in Collect. ad cit. cap. 4. Trid. num. 13.* quia ad acquisitionem *Juris patronatus* dos debet tempore foundationis assignari, non verò post eam, ut cum aliis docet Garz. *cit. cap. num. 58.* II. Ut novo Rectori pro sustentatione assignentur congrui redditus. Et III. ut competens honor Ecclesie matri reservetur, id est, annua quædam pensio, arbitrio Episcopi moderanda, in signum subjectionis.

Quærit jam Boehmerus, *ad tit. de Præbend. §. 206.* cur in Decretalibus plures Canones reperiantur, qui prohibent beneficiorum *divisionem*, quam *unionem*? & sic sibi respondet: *UNIONES magis inserviunt commodiori, & elegantiori vitæ Clericorum, questum augment, potentiam firman, & dominiatui inserviunt: interim quia in fraudem Canonum, ut plurimum tendunt, dicuntur DICIS GRATIA prohibita, sed ex praxi antiquissima, & frequentissima ad res licitas, permissas, & non prohibitas relata. Econtrario beneficiorum sectiones, & divisiones vires Clericorum diminuunt, commodiorem viam impediunt, potentiamque eorum deprimunt, id quod SALUTI ECCLESIE in sensu vulgato acceptæ, è diametro adversatur. Nec enim hodie amplius Episcopi modico contenti sunt, sed Principum more vivunt. Canonici, & Capitulares, reliquique Prelati illorum vestigiis insunt, deterioris conditionis esse recusantes, qui omnes tamen tot redditibus super-*

per suis abundant, ut rei Ecclesiastica expedit, divisiones illis imperare, & redditus superfluos usibus melioribus applicare. Habes argumenta prohibita divisionis, simulque rationis disparitatem, quod tam frequentissima occurrant uniones, sectiones vero rarissima occurrant

39 Boehmere, dic etiam nobis, quare Ecclesia protestantium opera MARTINI LUTHERI se divisit à Communionem Ecclesie Catholice? Respondebis, scio, quia Juris-Consultus cum Paulo Juris-Consulto in l. 26. ff. de Servit. præd. Urban. propter immensas contentiones, quas omnium temporum hæretici excitare soliti sunt, plerumque res ad divisionem pervenit, bene respondi. Audi nunc etiam, quid S. Augustinus de hac Divisione sentiat. Ille quippe, Serm. 265. in die Ascension. super illa verba Pauli Apostoli ad Rom. 5. Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris, sic commentatur: Charitas ista non tenetur, nisi in unitate Ecclesie. Non illam habent DIVISORES: sicut dicit Apostolus Judas, cap. 1. HI SUNT, QUI SEIPSOS SEGREGANT, ANIMALES, SPIRITUM NON HABENTES. QUI SEIPSOS SEGREGANT: Quare segregant? QUIA ANIMALES, SPIRITUM NON HABENTES. Ideo desuunt, quia coagulum non habent charitatis. Ipsa charitate plena est gallina illa propter pullos infirmata, cum pullis humilians vocem suam, extendens alas suas: QUOTIES, inquit, VOLUI COLLIGERE FILIOS TUOS? Colligere, non divi-

dere. QUIA HABEO, inquit, ALIAS OVES, QUÆ NON SUNT DE HOC OVILI: OPORTET ME ET IPSAS ADDUCERE, UT SIT UNUS GREX, ET UNUS PASTOR. Merito non audivit fratrem contra fratrem interpellantem, & dicentem: DOMINE, DIC FRATRI MEO, DIVIDAT MECUM HÆREDITATEM. DOMINE, inquit, DIC FRATRI MEO. Quid? DIVIDAT MECUM HÆREDITATEM. Et Dominus, DIC HOMO. Quare enim vis dividere, nisi quia homo? Cum enim dicit alius, EGO SUM PAULI; ALIUS AUTEM, EGO APOLLO: NONNE HOMINES ESTIS? DIC HOMO, QUIS CONSTITUIT ME DIVISOREM HÆREDITATIS INTER VOS? Colligere veni, non dividere. IDEO, inquit, DICO VOBIS, CAVETE AB OMNI CUPIDITATE. Cupiditas enim cupit dividere, sicut charitas colligere. Quid est autem, CAVETE AB OMNI CUPIDITATE, nisi implemini charitate? Nos charitatem pro captu nostro habentes, interpellamus Dominum contra fratrem, sicut & ille contra fratrem: sed non hac voce, non hac postulatione. Ille enim dixit: DOMINE DIC FRATRI MEO, DIVIDAT MECUM HÆREDITATEM. Nos dicimus, Domine, dic fratri meo, teneat mecum hereditatem. Hæc ergo est genuina ratio, quare in Ecclesia nostra frequentius prohibeantur divisiones, non item uniones.

DEUS (o) DEUS

P A R S IV.

De Unione Beneficiorum.

§. I.

Quid, & quotuplex sit unio? & quotupliciter illa fieri possit?

S U M M A R I A.

40. Unio beneficiorum describitur, quæ alia est perpetua, alia temporalis. 41. Fit communiter tribus modis per confusionem, per subjectionem, sive accessionem, & per exæquationem. 42. Circa unionem subiectivam varii effectus panduntur. 43. Quid in effectu interfit, beneficia esse æqualiter unita? 44. Unio non præsumitur, sed probari debet, modi probandi recensentur.

40 **U**Nio, in præsentem nil aliud est, quàm beneficiorum, auctoritate Prælati Ecclesiastici facta conjunctio. Garz. de Benefic. part. 11. cap. 2. n. 3. Castropalao tract. 13. de benefic. punct. 12. §. 1. num. 1. sensus hujus definitionis ex dicendis patebit.

Dividitur unio in perpetuam, & Temporalem. Illa est, quando in instrumento unionis exprimitur ejus perpetuitas, ut in cap. 33. de Præbend. vel, quæ fit ad perpetuam rei memoriam, vel, quæ fit ad beneplacitum Sedis Apostolicæ, quæ nunquam moritur, cap. 5. de Rescript. in 6. vel denique, quæ fit ob necessitatem, vel utilitatem ipsius Ecclesiæ, cui fit unio, arg. cap. 1. Ne Sede vacante, eò quòd pariter Ecclesia non moriatur. P. Reiffenstuel h. t. §. 3. num. 37. Unio temporalis dicitur, quæ fit in commodum, & ad vitam ipsius Beneficiati, & ideò dispensatio potius, quàm unio dicenda est. Azor. tom. 3. lib. 6. cap. 28. Quest. 17.

Unio Beneficiorum per Gloss. in 41 cap. 48. C. 16. Q. 1. communiter receptam tribus potissimum modis fieri solet. I. Ut ex duobus beneficiis fiat unum, ita ut per hanc unionem alterum alteri neutiquam subordinetur, & tunc jura, consuetudines, & privilegia concessa uni, competunt & alteri, & si utriusque beneficii jura, & privilegia plura sint, aut sibi contraria, tunc illa retinentur, & conservantur, quæ humaniora, meliora, & favorabiliora apparent. Panormit. ad cap. 1. Ne Sede vacant. Rebuff. in Prax. Tract. de Unionibus. Tract. 1. num. 11. & seqq. Garz. part. 12. cap. 2. num. 7. & 10. Exemplum hujus unionis habetur in cap. 47. C. 16. Q. 1. ibi: Papa duos Episcopatus in unum redigere potest. II. Ut una Ecclesia subiciatur alteri, quo casu unita censebitur quasi extincta, & assumet naturam, qualitates, & privilegia Ecclesiæ principalis, cui ceu accessoria adhæret. arg. Clem. 2. de Præbend. Rebuff. d. l.

d. l. num. 15. Garz. num. 13. & Ecclesia, cui fit unio, dicitur *Mater*, unita verò *Ecclesia filialis* salutabitur. Gonzalez ad *Regul. 8. Cancell. Gloss. 5. §. 7. num. 15.* Notandum autem, hanc unionem, quæ etiam *accessoria*, & *subjectiva* communiter à DD. vocatur, ita fieri oportere, ut Beneficium *minus dignum* uniatur *magis digno*, v. g. *Ecclesia Parochialis* alicui *Præbendæ Cathedrali. cap. 6. de Præbend. in 6.* cum non deceat, ut magis dignum sit accessorium minus digni, & hæc unio priore frequentior est, solétque fieri eo fine, ut alterum Beneficium aliàs tenuium reddituum, auctiorem dotem pro congrua Beneficiati sustentatione recipiat.

42 Circa hunc uniendi modum DD. sequentes ponunt illationes I. inferunt Ecclesiam Parochialem, quæ hoc modo *Canonicatui*, aut dignitati *Cathedrali* unita est, non inducere incompatibilitatem. Garz. *part. 11. cap. 5. num. 195.* II. Nec ad *Canonicatum*, vel *Dignitatem*, cui dictæ *Parochialis Ecclesiæ unio* facta est, requiri ætatem 25. *Annorum*, sed sufficere ætatem requisitam ad ipsum *Canonicatum*, vel *Dignitatem*, modo *Parochia annexa* per idoneum *Vicarium* regatur. per *cap. 30. §. qui verò de Præbend. Garz. part. 12. cap. 2. n. 26.* *Piascius in Prax. nova Episc. part. 2. cap. 5. num. 21.* III. Nec in impetratione Beneficii, cui facta est unio, mentionem faciendam esse beneficium accessorii, sed solum principalis, cujus collatione facta, aut possessione accepta, habeatur etiam possessio beneficium uniti. Garz. *cit. loc. num. 12.* *Menoch. de R. J. Q. Cas. 205. num. 67.* IV. Nec in provisione talis dignitatis, annexam *Parochialem* habentis, faciendum esse *concursum* à Con-

cil. *Trid. præscriptum. Garz. part. 9. cap. 2. num. 193. Less. de J. & J. lib. 2. cap. 34. num. 82.* V. *Posse Episcopus* dispensare ad tale Beneficium simplex, cui *Parochiale unitum* est. *Steph. Gratian. Discept. forens. cap. 273. num. 47.* Vide etiam *Pax Jordan vol. 2. lib. 10. Tit. 32. n. 12. & seqq.*

III. Uniri possunt duo beneficia 43 æque principaliter, ita, ut utrumque in suo statu maneat, qualitates, & privilegia sua retineat, proprios redditus agnoscat, & unus duntaxat utriusque sit Rector, & eapropter, dum quis ex taliter unitis beneficiis alterum impetrare vult, utriusque mentionem faciat necesse est. *Garz. d. cap. 2. num. 37. & 39.* Quod si duo illa beneficia diversis Episcopis, vel *Metropolitanis* subsint, neuter per talem unionem jus conferendi, vel confirmandi amittit, sed ad collationem, vel confirmationem uterque concurrent, cum tamen ad unionem secundo modo factam sufficiat consensus Prælati majoris beneficium, quia accessorium non censetur vacare. *Garz. d. l. n. 47.*

Quoniam verò *Ecclesias*, vel *Præbendas* unire odiosum, & simul res facti est, eapropter unio non præsumitur, sed probari debet ab eo, qui factam asserit. *Menoch. de Præsumpt. lib. 6. Præsumpt. 80. num. 1.* Probatum autem juxta eundem Authorem, *d. l. & Mascard. de Probat. Conclus. 1419. per tot.* nec non per *Pax Jordan cit. tit. num. 21. & seqq.* variis modis. I. Ex paupertate, & inopia alterius beneficium, cui facta est unio, apparente, si illa pro causa unionis allegetur. II. Ex diuturnitate temporis, quo constat unionem fuisse observatam, & quidem, si adest *Titulus ad præscribendum habilis*, suffici-

ficiet tempus 40. Annorum. per cap. 4. de Præscript. secus tempus immemorabile per cap. 1. de Præscript. in 6. cum allegans jus commune sibi in contrarium habeat. Nam de jure communi quælibet Ecclesia suum proprium, & distinctum Rectorem habere debet. per c. 15. de Præbend. III. Etiam probatur unio ex instrumentis antiquis, quia verba enuntiativa in ejusmodi instrumentis habent vim fame, quæ in antiquis plenè probat. IV. Eo casu, quo quis petit separationem beneficiorum, concludenter probatur unio per confessionem ejus, qui petit separationem. Sicut, qui petit divortium, fatetur Matrimonium. Cæterum si dubitetur, an unio

Beneficiorum accessorie, vel æque principaliter facta sit, juxta supra allegatos Authores, hoc dubium taliter submovetur, & resolvi potest. Si unum beneficium evidenter appareat dignius altero, aut si ex antiquis, iisque authenticis scripturis constet, alterutrum fuisse principale denominatum, unio præsumitur fuisse accessorie facta. Item ex residentia in altero, & ex fama id conjici potest, ubi verò non apparet alterum altero esse dignius, nec consuetudo, aut antedicta conjecturæ alterius præ altero eminentiam manifestant, utrumque beneficium æque principaliter fuisse unitum præsumendum est. Ita dd. AA.

§. II.

Quibus competat facultas uniendo beneficia? Et ex quibus causis ea uniri possint?

S U M M A R I A.

45. Unire posse beneficia S. Pontificem, extra dubium est. 46. Quam potestatem etiam in Episcopo agnoscimus, limitate tamen, ut ne reservata S. Pontifici uniat, 47. Item in Legato à latere. 48. Duæ oppositiones annihilantur. 49. Non etiam hæc facultas competit aliis Prelatis inferioribus. 50. Ut unio beneficiorum subsistat, causa vel necessitatis, vel utilitatis adesse debet, & quæ illa? 51. Item vocandi quoque sunt illi, quorum interest. 52. Debet insuper accedere consensus Capituli. 53. Unionem rursus dissolvere possunt illi, qui unierunt.

45 **A**N S. Pontifex possit unire beneficia, frustra quæsieris, habet enim is plenariam in omnibus beneficiis majoribus, & inferioribus disponendi facultatem per cap. 2. de Præbend. in 6. & Clem. 1. §. fin. Ut lite pendente Sc. præprimis autem potestas uniendo Episcopatus privativè competit Papæ. cap. 8. de Excess. Prælat. cap. 47.

C. 16. Q. 1. Num verò facultas uniendo beneficia inferiora competat Episcopis, Legatis, Capitulis Sc. de hoc dubitari potest.

Dico igitur I. Episcopus, spectato 46 jure communi, potest ex rationabilibus causis, aliisque requisitis concurrentibus, unire beneficia suæ Diocæsis, modo illa non sint exempta, aut S. Pontifici

fici specialiter reservata. per *cap. 8. de Excess. Prælat. cap. 33. de Præbend. Clement. 2. de rebus Eccles. non alienand.* Ratio est, quod ad Episcopum omnis cura beneficiorum intra Diocesim suam sitorum spectet. *cap. 12. de Præscript.* limitavi tamen, modo beneficia non sint exempta, aut *S. Pontifici specialiter reservata.* Quia in beneficiis exemptis Episcopus nullam habet jurisdictionem. *Barbos. part. 3. de Offic. Episc. allegat. 66. num. 9.* & in specialiter reservatis Pontifici, hoc est, in iis, quorum collationem non modo quoad Titulum, sed etiam ad quamcunque aliam dispositionem sibi Pontifex retinere voluit, quia *ly dispositio* est verbum generale, complectens omnem disponendi modum; adeoque etiam illum, qui fit per unionem. *Barbos. cit. allegat. num. 7. P. Reiffenfluel h.t. num. 57.* si autem Papa sibi generaliter beneficia reservavit, vel specialiter quidem, sed tantum quoad collationem, hæc reservatio operatur effectum duntaxat *suspensivum*, hoc est, si Papa certum beneficium reservavit Titio, poterit quidem Episcopus tale beneficium unire, sed effectus hujus unionis eousque manebit suspensus, donec Titius moriatur, aut alio modo beneficium dimittat. *Panormit. ad cit. cap. 8. de Excess. Prælat. num. 7. Magnif. P. König h.t. num. 5. Confer Concil. Trid. Sess. 23. cap. 18. Sess. 24. cap. 15. & Sess. 21. de Reformat. cap. 5. Castropalao cit. tract. 13. punct. 12. §. 2. num. 3.*

47 Dico II. Legatus à latere, cum possit in Provincia legationis, quæ Episcopus in sua Diocesi, etiam poterit unire beneficia in Provincia sua legationis æque, ac Episcopus in sua Diocesi.

Panormit. in d. cap. 8. de Excess. Prælat. num. 5. Caccialupus de Unionibus art. 3. dummodo in aliis juribus, v.g. *visitandi, procurandi, corrigendi &c.* Episcopo non præjudicet, per *cap. ult. de confirm. Util.* de quibus solis, non verò de jure conferendi *d. cap.* intelligendum esse, notat *Azor. cit. lib. 6. cap. 28. q. 8.*

Huic Assertioni videtur obistere, 48 quod Legatus à latere juri communi derogare nequeat; unione autem beneficiorum fit aliqua vis juri communi, utpote, quod vult, ut cuilibet Ecclesiæ suæ proprius Rector constituatur. *cap. 3. de Cleric. non resident.* Deinde potestas Legati à latere, quanquam ampla sit, juribus tamen Episcopi præjudicare non potest. *cap. ult. de Relig. domib. cap. ult. de confirm. Util.* At verò, si beneficia unire posset, præjudicaret juribus Episcopalibus, siquidem privaret Episcopum aliqua provisione beneficiorum in perpetuum.

Hæ tamen oppositiones conclusionem positam non concutiunt. Non prima; negatur enim, unionem esse contra jus commune, quin potius à jure imperari, supposito, quod causa necessitatis, vel utilitatis unionem fieri exposcat. Neque etiam per hoc quidquam juri communi adversum sit, quod unus tantum Rector duorum beneficiorum constituatur, siquidem non amplius duo sunt beneficia, facta semel unione. Ad alterum dicimus, per unionem factam à legato à latere tam parum derogari authoritati Episcopali, quam parum ei derogatur, per collationem beneficii à legato factam, quod jus ei in Provincia sua circa omnia beneficia competit. per *cap. 1. & 3. de Offic. Legat. in 6.*

Di-

49 Dico III. Prælati inferiores, jurisdictionem quasi Episcopalem non habentes, unionem facere non possunt, auctoritate ordinaria, poterunt tamen auctoritate speciali, legitimæ præscriptionis, consuetudinis, aut privilegii. Panormit. ad d. cap. 8. de Excess. Prælat. num. 3. Azor. d. cap. 28. quest. 11.

50 Quò verò prædicta Beneficiorum unio per Episcopos legitimè fiat, causa evidentis necessitatis, vel utilitatis adfit oportet. cap. 33. de Præbend. cap. 1. de Rebus Eccles. non alienand. in 6. qualis censetur, dum præbenda, cui unio faciendâ est, non habet sufficientes redditus, ita ut propter eorum tenuitatem non reperiantur, qui velint eam acceptare. dict. cap. 33. & Concil. Trident. Sess. 21. cap. 1. aut, si Ecclesia sit devastata ab hostibus, vel desolata. cap. 47. C. 16. Q. 1. cap. 2. de Relig. Domib. vel ob populi detrimentum. cap. 3. § ult. de Eccles. edific. vel, quando Ecclesiæ duæ sunt vicinæ, & pauperes, quæ ad sustentationem duorum non sufficiant. cap. 3. C. 10. Q. 3. Clem. 1. §. ad hæc de Stat. Monach. Causa utilitatis censetur adesse, si idonei Rectores, nisi unio fieret, non reperirentur, qui ipsum beneficium administrarent. Panormitan. ad cap. 33. de Præbend. num. 4. ubi etiam num. seq. notat, solam prærogativam personarum, etsi sufficere possit, ad dispensandum in pluralitate beneficiorum, non tamen esse causam sufficientem, unionis faciendæ, ex qua beneficio accessorie uniendo perpetuum præjudicium inferretur, cum in ejusmodi unionibus non particularis personæ favor attendendus, sed sola Ecclesiæ evidens utilitas, vel necessitas præ oculis habenda sit. Hæc autem causæ non

præsumuntur, sed probari debent, & siquidem sine causa unio facta sit, illa ipso jure nulla est, Clement. 1. de Reb. Eccles. non alien. quia unio est species alienationis, quæ sine causa in rebus Ecclesiæ non permittitur, ut tit. seq. dicitur. Sin verò unio sit facta ex falsa causa, quamvis multi cum Garzia num. 113. doceant, eam esse ipso jure nullam, mihi tamen placet distinctio, quam invenio apud Mascardum de Probat. Conclus. 1420. num. 9. § 10. videlicet, videndum, an unio facta sit à S. Pontifice, num verò ab inferiore Prælato. Si à S. Pontifice, tunc vel facta est motu proprio, vel ad supplicationem partis, falsam causam suggerentis. Si motu proprio, unio valet, si ad suggestionem partis, nulla est unio, quia in rescriptis S. Pontificis illa clausula semper subintelligitur: si preces veritate nitantur. cap. 2. de Rescript. Quòd si unio facta est ab Episcopo, illa non est ipso jure nulla, quia falsa causa etiam in aliis negotiis non impedit dominii translationem, licet detur actio ad repetendum. l. ult. ff. Usufruct. quem adm. caveatur. quamquam probata falsa causa annullari possit, & ita pluries decidisse Rotam testatur Mascardus l. c. num. 1.

Præter causam legitimam etiam, si necesse est, vocare eos, quorum interest. d. Clem. 1. §. ad hæc de Stat. Monach. Interest autem eorum, quibus competit jus præsentandi, conferendi, & administrandi, ut Patrono, si is Laicus est, & ex fundatione, dotatione, aut constructione jus Patronatus habeat. Azor. d. Quest. 12. collatori Prælato, quibus per unionem præjudicium fit in præsentando, conferendo &c. per c. 20.

de

de Jur. Patron. Consensus verò Re-
storis, sive possessoris beneficii unien-
di non requiritur, cum illi nullum in-
feratur præjudicium, utpote unione
primum post ejus mortem, seu vacatio-
nem suam sortiente effectum. *Clem. 2.
de reb. Eccles. Azor. d. Quest. 12.*

Dices: per talem unionem saltem
libertatem permutandi, aut resignandi
in alterius favorem impediri. Respon-
deo, hoc præjudicium ex eo non esse
considerabile, quod tam *permutatio*,
quàm *resignatio* non sint in arbitrio be-
neficiati, sed id dependeat à superio-
rum voluntate, & hi modi comparan-
di beneficia, cum sint extraordinarii,
debent cedere utilitati communi, ob
quam unio beneficiorum fieri consue-
vit.

52 Demum, ut unio beneficiorum sub-
sistat, adhiberi etiam debet *consensus*
Capituli, vel Conventus, si Episcopus,
vel Prælati alius juxta dicta, unionem
facere velit. *d. Clem. 2. de Rebus Eccles.
non alien. non obstante, quod Concil.
Trid. Sess. 21. cap. 5. Episcopis facultatem
uniendi concedat, tanquam Sedis
Apostolicæ delegatis, quia tamen ibidem
addit, ut juxta formam juris procedant,
ideò consensum, qui de forma jure
communi exigitur, exposcere debent,
& ita S. Congregat. Cardin. resolvisse
refert Garzias num. 158. sufficit tamen
hunc consensum unioni jam factæ ac-
cedere. Steph. Gratian. *discept. forens.
cap. 278. num. 30. Boërius decis. 345.
num. 3. & 4.* Quòd si Capitulum irra-
tionabiliter contradicat, ad consensum
impertiendum à Papa compelli, & si
causa necessitatis notoria fuerit, Epi-*

scopus, illo etiam invito, ad unionem fa-
ciendam progredi poterit. *Azor. tom. 2.
lib. 6. cap. 28. quest. 12.*

Quæres: An iidem, qui possunt
unire beneficia, etiam possint disunire,
sive unionem dissolvere? Respondeo
affirmativè. Utrùmque enim ad pote-
statem jurisdictionis spectat. *Azor. cit.
cap. 28. quest. 21. & præterea omnis
res per quascunque causas nascitur, per
easdem dissolvitur. cap. 1. de R. J. & ea-
dem auctoritas, quæ requiritur in con-
stitutione actus, etiam in illius destru-
ctione requiritur Clem. 2. de Elect. & in
terminis revocationis unionis est Tex-
tus in cap. 8. de Excess. Prælat. Fagnan.
in cap. 1. Ne Sede vacante. n. 36. & seq.
Causæ autem dissolvendi unionem be-
neficiorum esse possunt, v. g. augmen-
tum reddituum, si propter tenuitatem
facta est unio. cap. 9. de Constit. Clem. 1.
§. *adhec de stat. Monach.* incrementum
populi, si facta est ob deficientiam, pu-
tà tempore pestis, belli. cap. ult. de Pa-
roch. Et quia in dissolutione unionis
æque requiritur causæ cognitio, ac in
conjunctioe, illi etiam, quorum in-
terest, vocandi erunt. *Azor. cit. lib. 6.
quest. 19. in fin.* Effectus hujus disso-
lutionis est, quod beneficium unitum,
facta dissolutione, redeat ad statum
priorem, in quo ante unionem fuit,
resumâtque priores qualitates, quas
ante unionem habuit. cap. 1. Ne Sede
vacante. V. *Ut unione dissoluta Mona-
sterium vestrum reduceremus in statum
antiquum.* Actus tamen durante unio-
ne secuti non revocantur per regulam in
cap. 73. de R. J. in 6. Vid. Fagnan. ad
cap. 1. Ne Sede vacante. n. 43. & 2. seqq.*

K k

TI-